

naš duh različne podobe tujih krajev, in v duhu se moremo radostno sprehajati, gledati, opazovati kraje in dežele, katerih še nikdar ni videlo naše oko, ne stopila na nje naša noga. Kdo bi tedaj pobožno ne sklenil rok, ter priserčno ne zahvaljeval Boga za toliko krasnih darov!

Zemljepisje v ljudski šoli.*)

(Dalje.)

VII. Savinske planine.

Zahodni kos štirskje zemlje je obdan ob mejah z visokimi planimi, ki so posebno v zahodnem kotu okoli Solčave med 5 in 8 tisoč čevljev visoke. Ti apneniki so venčani z golimi zobatimi pečinami, kojih stene mestoma do tal na ravnoč strmo odpadajo. Savinske planine se računijo na spodnjem kraju Savine do Vranskega, na severnem kraju pod šaleško dolino do Vojnika. Njih zahodni del so solčavske planine.

a) solčavske planine.

V Solčavo**) prideš od nižih savinskih tal od Luč skoz Iglo; Igla je tenka pečinska soha 80 do 90 čevljev nad Savino povzdignena, in ima 3 do 4 čevlje široko luknjo skoz se, kder je kakor skoz iglino uho edini prehod v Solčavo. Torišče pa je stisneno na severni strani od Radohe, na južni od Ostrice, zadi za Iglo pa najdeš sred gorskih obokov v gorski kernici župno cerkev Solčavo in proti severozahodu podružnico sv. Duha.

Tù si kakor v veličanskem amfiteatru, krog tebe se vzdigajo, Ostrica, Rinka, Veliki verh, Olšova, Lepi verh, Radoha. Najviša pa je Rinka, mejnik od Štirskje strani med Štirskim, Koroškim in Kranjskim 8085' visoka po Schmidel-u. Rinka je od Solčave proti jugozahodu videti, in je le en verh Velikega Grintovca po Lipoldu 8145' visokega, ki že leži zunaj naše dežele in se na Koroškem imenuje Kočna.

Ostrica, Rinka, Olšova in Radoha tedaj kot najviši verhi solčavskih planin okrožujejo župno okolico Solčavo, ki leži še

*) Slovenski Štajer.

**) Ime Solčava je nastalo po D. Terstenjaku iz Solca t. j. slatina, ki se tam nahaja.

2042' L. nad morjem in že na znožju imenovanih gor, ki tu svoja rebra in svoje doline in grabne kakor žarke jedinijo.

Na znožju Igle je presihajoči studenec ali vrelec. Ta teče ob deževju skoz 7 minut tako obilno, da bi lahko mlinsko kolo gnal, v poslednjih 5 minutah pa celó preneha, in na to se zopet silno izlije. Ob suhem vremenu pa je ravno na opak. Izvirek savinski je rinkin slap, v zadnjem kotu precej širokega Logarjevega travnika. Izpod snežne odeje, ki tukaj nikdar ne skopni, prihruje voda globoko in debelo padajoča, a na doljnih tleh v rahljem kamenju se zopet zgublja. Še le pod Plesnikom 2467' L. prihaja na svetlo v močnih bistrih tokih in kmalu potem žene žage. V dolinski klanec priskaka še več stranskih vod in slapov raz snežne stermine, med drugimi tudi Plesnikov slap, ki vsi v nasutem kamenju preminejo. Tako tudi v soravni zahodni jezerji dolini Jezerja pri svojem izviru mine, in niže zopet vznikje.

V severni stermini jezerjega dola 80 čevljev nad dolinsko ravnico pa je v močvirnatem travniku železnat vrelec, drugi železnati vrelec je severo-zahodno više Lambretove hiše, v Kotoski grabi blizo kmeta Gradišnika. Voda izvira iz nasutega kamenja, je terpka ima okus po črnilu in toplote 9–10° R. Ta voda vtegne biti enaka z Betsko slatino, ki je eno uro oddod unstran gore na Koroškem. V srenji Solčavi je mnogo neulaznih votlin. Iz logarske in jezerje doline so lepi pregledi solčavskih planin.

(Dalje prih.)

Drobtinice iz dnevnika slovenskega učitelja.

Spisuje Josip Levičnik.

Motto: „Nulla dies sine linea!“
Stari rimljanski pregovor.

Nadaljevaje gospodarstveno živalstvo govorilo se je o prešičih (svinjah), katerih štejejo tudi mnogo plemen. Govorilo se je tudi pri tem predmetu mnogo o posamesnih plemenih; jedro vsega povedanega pa je bilo, naj bi se naši domači prešiči parili z angleškimi (posebno se je hvalilo angl. pleme „Bergschirr“), kar báje tudi že zeló poskušajo in so po besedah g. docenta ravno lansko leto mnogo angleških merjascev na Avstrijansko nakupili. V daljnih ukih prestopili smo na vplemenje (Züchtungsverfahren), kar je pri živinoreji posebno